

C2

ÜNİTE 5: Not Alma

A. Dinleme Metni

TUZ GÖLÜ

Tuz Gölü, yüz ölçümü bakımından Türkiye'nin ikinci büyük ve en sığ gölüdür. Dağlardan süzülen suların birikmesiyle oluşan Tuz Gölü, Anadolu'nun insan eli değmemiş en büyük bölgelerinden biridir. Gündüzleri güneşten, geceleri soğuktan kavrulan uçsuz bucaksız topraklara can verir.

Gölün deniz seviyesinden yüksekliği 905 metre ve maksimum ölçüleri kuzeyden güneye 80, doğudan batıya ise 60 kilometredir. Yağış alanı 11.900 km² olan Tuz Gölü, dışarıya akıntısı olmayan kapalı bir havza gölüdür. Yağış alanının genişliğine rağmen beslenme kaynakları zayıftır. Göle su getiren akarsular, yazın suları iyice azalan ya da tamamen kuruyan derelerdir. Gölün ortalama su seviyesi 40 cm civarında, yağışın arttığı mayıs ayında ise yaklaşık 110 cm'dir. Ağustos ayında göl büyük ölçüde kurur. Yaz aylarında suların çekilmesiyle geriye kalan tuz, bembeyaz, ölü bir çöl görüntüsü oluşturur. Tuz kristallerinin şiddetli beyazlığı ve parıltısı, aldatıcı bir biçimde kar ve buz gibi görünür. Tuz oranının fazla oluşu, buharlaşma sonucunda göl sahasının büyük kısmında her yıl yenilenen 10-30 cm'lik tuz tortulaşmasına neden olmaktadır. Yaz sonlarına doğru gölün tuzluluk oranı üçte bir gibi dikkat çekici bir orana erişmektedir. Kimyasal bileşim itibarıyla burada mutfak tuzu karakterinde bir tuzluluk hâkimdir.

Tuz Gölü ve çevresi 2001 yılında özel koruma alanı ilan edilmiştir. Ayrıca göl ve çevresi flamingo kolonilerinin ana üreme bölgesi ve sakarca kazının da ikinci büyük üreme merkezidir. Avrupa'da nesli tükenmekte olan flamingolar için hayati bir yaşam alanı niteliğinde olan Tuz Gölü, flamingoların ülkemizdeki en önemli kuluçka alanı olup gölün orta kesimlerinde her biri 5-6 bin yuvadan oluşan dev kuluçka kolonileri bulunmaktadır.

Tuz Gölü'nden elde edilen tuzu yıkayıp öğüten tuz fabrikaları bölge ekonomisine önemli katkı sağlar. Tuz Gölü'nün önemi, göldeki üç tuz yatağının yılda bir buçuk milyon ton, yani Türkiye'nin toplam ihtiyacının % 70'i kadar tuz üretmesinden gelir. Ayrıca Tuz Gölü toplam 1665 kilometrekarelik yüzeyi ve farklı yapısıyla Türkiye'nin ikinci büyük gölü olmasından dolayı önem arz eder.

Kaynak: <https://www.sabah.com.tr/tuz-golu> (Düzenlenmiştir.)